

नेपाल धितोपत्र बोर्ड

(नेपाल सरकारद्वारा धितोपत्र सम्बन्धी ऐन अन्तर्गत स्थापित)

Securities Board of Nepal

(Established by the Government of Nepal under Securities Act)

निष्काशन तथा विक्री प्रवन्धक र सेयर रजिष्ट्रारको अनुमतिपत्रको लागि नयाँ आवेदन दर्ता गर्ने कार्य स्थगन गरिएको

धितोपत्र बजारको विकास संगै धितोपत्र व्यवसायी (मर्चेन्ट बैंकरको संख्या बढ्दै गईरहेको छ। धितोपत्र व्यवसायी (मर्चेन्ट बैंकर) नियमावली, २०६४ लागू भए पश्चात हाल २५ मर्चेन्ट बैंकरले देहाय अनुसारको व्यवसाय गर्ने अनुमति पत्र प्राप्त गरेका छन्:

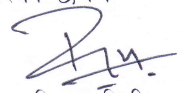
- सम्पूर्ण मर्चेन्ट बैंकिङ्ग व्यवसाय (निष्काशन तथा विक्री प्रवन्ध, धितोपत्र प्रत्याभूति, सेयर रजिष्ट्रेशन, लगानी व्यवस्थापन र संस्थागत परामर्श सेवा) प्रदान गर्ने संस्था - ६
- संस्थागत परामर्श सेवा बाहेक ४ वटा व्यवसाय गर्ने संस्था - १०
- तीन वटा (निष्काशन तथा विक्री प्रवन्ध, धितोपत्र प्रत्याभूति र सेयर रजिष्ट्रेशन) मात्र व्यवसाय गर्ने संस्था - १
- सेयर रजिष्ट्रेशन र लगानी व्यवस्थापन व्यवसाय मात्र गर्ने संस्था - १
- लगानी व्यवस्थापन व्यवसाय मात्र गर्ने संस्था - ७

त्यस्तै सात कम्पनीहरु अनुमतिपत्र प्राप्तिका लागि बोर्डको प्रक्रियामा रहेको, जसमध्ये सम्पूर्ण मर्चेन्ट बैंकिङ्ग व्यवसाय गर्न ५, संस्थागत परामर्श सेवा बाहेक ४ वटा मर्चेन्ट बैंकिङ्ग व्यवसाय गर्न १ तथा लगानी व्यवस्थापन व्यवसाय मात्र गर्न १ कम्पनीले प्रस्ताव गरेका छन्। स्मरणिय छ, मर्चेन्ट बैंकरहरुले वहन गर्ने जिम्मेवारी तथा लिने जोखिम, पूँजी बजार र अर्थतन्त्रको अवस्थाको आयतन हेरी सोही आधारमा बोर्डले २०७४ सालमा नियमावलीमा संशोधन गरी मर्चेन्ट बैंकरको चुक्ता पूँजीमा चार गुणा सम्म वृद्धि तथा कार्य क्षेत्र विस्तार गरी संस्थागत परामर्श सेवा समेत प्रदान गर्न सक्ने व्यवस्था समेत गरेको थियो।

प्रोत्साहनमूलक कार्यक्रम अन्तर्गत केही उत्पादनशील कम्पनीहरु सार्वजनिक निष्काशन गर्ने क्रममा रहे तापनि मुख्यतः नेपाल राष्ट्र बैंक तथा विमा समितिले क्रमशः बैंक तथा वित्तीय (वैवि) संस्था र विमा कम्पनीको अनुमति प्रदान गर्ने कार्य स्थगन गरेको परिप्रेक्ष्यमा नयाँ वैवि संस्था तथा विमा कम्पनीहरुको सार्वजनिक निष्काशन कार्य सीमित भएको छ। हाल बोर्डबाट अनुमतिपत्र प्राप्त गरी कार्यरत तथा निवेदन प्रक्रियामा रहेका निष्काशन तथा विक्री प्रवन्धक र सेयर रजिष्ट्रारको संख्या प्रतिस्पर्धात्मक रूपमा व्यवसाय संचालनको लागि पर्याप्त रहेको तथा बजारको अवस्था र आवश्यकता भन्दा निष्काशन तथा विक्री प्रवन्धक र सेयर रजिष्ट्रारको संख्या बढी हुँदा अस्वस्थ प्रतिस्पर्धा हुन सक्ने अवस्था समेत देखिन्छ। यसका अलवा धितोपत्रको सार्वजनिक निष्काशनमा आस्वा प्रणाली लागू भए पश्चात लाईन लाग्ने स्थिति नरहेको तथा आवेदन प्रशोधन कार्य अत्यन्त सहज हुन गई निष्काशन तथा विक्री प्रवन्धकको भूमिका न्यूनिकरण भएको एवं डिम्याट सेयरको मात्र कारोवार हुने व्यवस्थाबाट सेयर रजिष्ट्रारको कार्य समेत केही कम हुन गएको छ।

यसै परिप्रेक्ष्यमा विद्यमान बजारको अवस्था तथा आकार, मर्चेन्ट बैंकरहरु खास गरी निष्काशन तथा विक्री प्रवन्धक र सेयर रजिष्ट्रारले वहन गर्ने जिम्मेवारी तथा लिने जोखिम, व्यवसायको क्षेत्र तथा यसमा रहेको उच्च प्रतिस्पर्धा समेतलाई दृष्टिगत गर्दा हाललाई थप निष्काशन तथा विक्री प्रवन्धक र सेयर रजिष्ट्रार आवश्यकता नरहेको तर अन्य मर्चेन्ट बैंकिङ्ग व्यवसाय धितोपत्र प्रत्याभूति, लगानी व्यवस्थापन तथा संस्थागत परामर्श सेवाको आवश्यकता अझै रहेको सन्दर्भमा हाल बोर्डको प्रक्रियामा प्रवेश गरिसकेका आवेदनहरुलाई कानुनी प्रक्रिया अनुसार कार्य अगाडि बढाई निष्काशन तथा विक्री प्रवन्धक र सेयर रजिष्ट्रारको अनुमतिपत्रको लागि नयाँ आवेदन दर्ता गर्ने कार्य विस्तृत रूपमा अध्ययन गरी अर्को व्यवस्था नभए सम्मको लागि सो आवेदन दर्ता कार्य स्थगन गर्ने बोर्डले निर्णय गरेको छ।।

मिति: २०७१०४१०९

(निरज गिरी)
प्रवक्ता